

Danmarks Mission ved OSCE, IAEA og CTBTO

Wien, den 22. januar 2008

Nyt fra OSCE-missionen

Det finske OSCE-formandskabs prioriteter

I begyndelsen af januar gæstede den nye OSCE-formand, den finske udenrigsminister Ilkka Kanerva, OSCE's Permanente Råd og fremlagde prioriteterne for det finske OSCE-formandskab i 2008. Der er tale om et yderst pragmatisk program, der i høj grad tager hensyn til den splittelse, der eksisterer mellem OSCE-landene i dag. At det finske formandskab har tænkt sig at beholde begge fødder solidt plantet i landjorden, understreges i høj grad af formandskabets slogan: "Kontinuitet, kohærens og samarbejde".

Det finske formandskab har understreget behovet for politisk dialog - ikke mindst i spørgsmålet om CFE-traktaten. Finland har endvidere påpeget det ønskelige i en fortsat OSCE-tilstedeværelse i Kosovo. Det finske formandskab tillægger videreførelsen af OSCE's valgobservationer stor betydning og har opfordret alle deltagerstater til at samarbejde inden for dette område.

Finland har planer om at drage fordel af, at der på ministerrådsmødet i Madrid blev truffet beslutning om kommende OSCE-formandskaber for 2009-2011. Formandskabet agter at indkalde til såkaldte "kvintet-møder" og dermed sikre en form for langtidsplanlægning i OSCE.

Af mere konkrete prioriteter vil det finske formandskab fortsætte tidligere bestræbelser på at sikre konfliktforebyggelse og -løsning i OSCE-området. Udenrigsminister Kanerva har planer om at besøge samtlige konfliktområder i regionen i 2008 og har allerede aflagt besøg i Moldova i denne måned. Ambassadør Heikki Talvitie er blevet udnævnt som formandskabets særlige ud-sending vedr. konfliktforebyggelse og krisestyring.

Grænsekontrol er et andet prioritetsområde for formandskabet, herunder med særlig fokus på den centralasiatiske region, og bl.a. Afghanistan.

Under den økonomiske og miljømæssige dimension vil spørgsmålet om sikring af maritime og indenlands vandveje være i fokus, og de vanskeligheder, lande uden adgang til havet, er stillet overfor.

Under den menneskelige dimension agter Finland at prioritere spørgsmålet om bekæmpelse af menneskehandel, bekæmpelse af diskrimination mod Roma og Sinti, samt ligestillingsspørgsmål.

OSCE's missioner i Kosovo og Kroatien

På et ekstraordinært møde i det Permanente Råd kort før jul mundede langvarige forhandlinger ud i enighed om modaliteterne for forlængelse af mandaterne for OSCE's tilstedeværelse i henholdsvis **Kosovo** og **Kroatien**.

I lyset af den herskende usikkerhed om **Kosovos** fremtidige status kunne Serbien, med støtte fra Rusland, for Kosovo-missionens vedkommende alene acceptere en forlængelse af mandatet med en måned til udløb med udgangen af januar 2008, dog således at det - dersom ingen af de deltagende stater modsætter sig dette - derefter automatisk forlænges med en måned ad gangen. Der er blandt bred enighed om, at Kosovo-missionen - med godt 800 medarbejdere langt den største af OSCE's feltmissioner - udfører relevante opgaver, og at der vil være klart behov for en fortsat omfattende lokal tilstedeværelse fra OSCE's side post status bl. a. for at følge statusimplementeringen og herunder efterlevelsen af forpligtelserne vedrørende behandlingen af mindretal og upartiskhed i det retlige system etc. Uanset dette er der overvejende sandsynlighed for, at Kosovos kommende ensidige uafhængighedserklæring med efterfølgende anerkendelse fra en række lande vil føre til, at Serbien med støtte fra Rusland vil modsætte sig at mandatet forlænges yderligere og dermed til missionens lukning med kort varsel.

For **Kroatiens** vedkommende besluttede man at nedlægge OSCE-missionen og erstatte den med en stærkt reduceret OSCE-tilstedeværelse i landet under betegnelsen OSCE's "Office in Zagreb". I forhold til den hidtidige mission har det nye kontor fået et stærkt reduceret mandat, i første række centreret omkring monitorering af krigsforbrydersager. Særligt bemærkes det, at Kroatien med stor bestemthed har modsat sig, at kontoret beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende flygtninges tilbagevenden og reintegration ("Sarajevo-processen"), og dette spørgsmål indgår derfor ikke i mandatet. Med nedlæggelsen af missionen lukker man også missionens kontorer uden for Zagreb, herunder i Sisak og Karlovak.

OSCE's budget for 2008 og budgetfordelingsnøgler for 2008-2010.

Her ved årets begyndelse er der endnu ikke vedtaget et budget for OSCE i 2008, ligesom der ej heller er truffet beslutning om en nøgle til fordeling af budgettets finansiering i årene 2008-2010. I afventning af opnåelsen af enighed om budgettet for 2008 arbejdes der videre på grundlag af et "nødbudget", i det store og hele svarende til 2007-budgettet på 168 mio. euro (knap 1,3 mia. kr.), ligesom generalsekretæren har udsendt anmodninger til medlemslandene om foreløbig at indbetale budgetbidrag svarende til halvdelen af de beløb, der blev opkrævet for hele sidste kalenderår. Krav fra USA og Rusland om store budgetbesparelser, henholdsvis på sekretariatets budgetandel og på den del af budgettet, der går til organisationens aktiviteter på menneskerettigheds- og demokratiområdet (ODIHR), har indtil i dag hindret vedtagelsen af 2008-budgettet. Nylige tilkendegivelser fra Washington og Moskva synes imidlertid at indikere, at udviklingen går i retning af enighed om et budget tæt på eller svarende til et nulvækst-budget ("zero nominal growth budget"). En kommende enighed ventes også at omfatte spørgsmålet om budgetfordelingsnøgler for årene 2008-2010, formentlig baseret på en løsning om "roll over", hvorefter man viderefører de nuværende fordelingsnøgler. Rusland menes således i sidste ende

at være indstillet på at opgive sit nuværende krav om overgang til finansieringsnøgler baseret på "capacity to pay"- princippet, det i FN-sammenhæng anvendte princip, hvorefter medlemslandes bidragsandele fastsættes på grundlag af deres relative BNP. USA har klart afvist en overgang til finansieringsnøgler baseret på dette princip, hvis anvendelse vil føre til noget nær en fordobling af det amerikanske budgetbidrag - og en betragtelig reduktion af det russiske bidrag.